

УКРАЇНА
ПОНОРНИЦЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ВІДДІЛ ОСВІТИ, КУЛЬТУРИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ
вул. Довженка, 18, смт. Понорниця, 16220
Код з ЄДРПОУ 44045606 E-mail: ponornytsiaosvita@gmail.com

Н А К А З

04 січня 2023 р.

смт Понорниця

№ 03

**Про проведення I етапу Всеукраїнського
конкурсу-захисту науково-дослідницьких
робіт учнів-членів Малої академії наук
України у 2022/2023 навчальному році**

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 04 листопада 2022 року № 985 «Про проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2022/2023 навчальному році», Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22 вересня 2011 року № 1099 (зі змінами від 25.10.2021 №1127), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 листопада 2011 року за № 1318/20056 (06 грудня 2021 року №1570/37192), Правил проведення Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки від 08 лютого 2021 року № 147, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 05 квітня 2021 року за № 441/36063, наказу Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації від 11 листопада 2022 року № 165 «Про проведення I та II етапів Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2022/2023 навчальному році», з метою популяризації наукової діяльності та розвитку наукового світогляду, пошуку й підтримки обдарованої учнівської молоді

НАКАЗУЮ:

1. Керівникам закладів освіти Понорницької селищної ради забезпечити проведення I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України із дотриманням протиепідемічних заходів, пов'язаних з поширенням коронавірусної хвороби та введенням воєнного стану в країні, на підставі чинних нормативно-правових актів і рекомендацій Міністерства охорони здоров'я України та Головного державного санітарного лікаря України.
2. Затвердити правила проведення, склад оргкомітету та журі I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України в 2022-2023 навчальному році (далі – конкурс-захист) (додатки 1-9).
3. Головному спеціалісту відділу освіти, культури, молоді та спорту Пилипенко О.В.:
 - 3.1. Провести I етап конкурсу-захисту до 20 січня 2023 року.
 - 3.2. Організувати подання науково-дослідницьких робіт переможців I етапу конкурсу разом із супроводжуючою документацією до організаційного комітету II етапу конкурсу до 25 січня 2023 року.
 - 3.3. Забезпечити участь переможців I етапу конкурсу-захисту у II етапі.
4. Контроль за виконанням даного наказу покласти на головного спеціаліста відділу освіти, культури, молоді та спорту Пилипенко О.В.

Начальник

Світлана ЗИКУН

Додаток 1
до наказу відділу освіти, культури,
молоді та спорту Понорницької селищної
ради
від 04 січня 2023 року № 03

ПРАВИЛА
проведення I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт
учнів - членів Малої академії наук України в 2022/2023 навчальному році

I. Загальні положення

1. Ці Правила визначають порядок проведення I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України (далі - Конкурс).

2. У цих Правилах терміни вживаються в такому значенні:

- анотація – узагальнений короткий виклад основного змісту дослідницької роботи, що дозволяє зрозуміти її суть і містить ключові слова;
- декларація академічної доброчесності – документ, який учасник підписує особисто, чим засвідчує, що дослідницьку роботу ним виконано відповідно до зазначених у цій декларації принципів академічної доброчесності;
- дослідницька робота – академічний текст, що розкриває актуальність, методологію та результати реалізації проекту, засвідчує володіння учасником відповідного етапу Конкурсу понятійно-категоріальним апаратом із обраної теми, компетентностями академічного письма; мотиваційний лист – короткий текст, який сутнісно відображає персональні цінності учасника та його зацікавленість у реалізації проекту.
- наукова конференція – науковий захід, під час якого учасники представляють найбільш вагомі здобутки проекту в формі наукової доповіді (повідомлення);
- науково-дослідницька робота - індивідуальний дослідницький проєкт (далі – проєкт) наукового або науково-прикладного характеру, що має суспільно значимий результат, провадиться із застосуванням наукових методів; складовими проєкту є дослідницька робота, постерний захист, виступ на науковій конференції;
- постерний захист – представлення з використанням постера (плаката) наукового апарату дослідження, ходу та реалізації проєкту у формі короткого повідомлення (на розсуд журі) та відповідей на питання журі;

Терміни: «академічна доброчесність», «порушення академічної доброчесності» вживаються в цих Правилах у значеннях, наведених в [Законі України](#) «Про освіту».

3. Конкурс проводиться щорічно з метою популяризації наукової діяльності та розвитку наукового світогляду, пошуку й підтримки обдарованої учнівської молоді.

4. Основними завданнями Конкурсу є такі:

- стимулювання творчого самовдосконалення дітей, учнівської молоді;
- виявлення, розвиток обдарованих учнів, надання їм допомоги у виборі професії, залучення їх до науково-дослідницької, наукової, проєктної, конструкторської, винахідницької та пошукової діяльності;
- реалізація здібностей талановитих учнів;
- формування творчого покоління молодих науковців та практиків для різних галузей суспільного життя;
- формування у колах учнівської молоді навичок дослідницької роботи, відповідальності за результати власних досліджень;
- популяризація досягнень науки, техніки та новітніх технологій;
- підбиття підсумків роботи гуртків, секцій, наукових товариств учнів;

- залучення професорсько-викладацького складу, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, працівників наукових установ до активної роботи з обдарованою учнівською молоддю;
- формування команд для участі в міжнародних олімпіадах, конкурсах, турнірах.

5. Координатором I етапу Конкурсу є обласний комунальний позашкільний навчальний заклад «Чернігівська Мала академія наук учнівської молоді» Чернігівської обласної ради (далі – ОКПНЗ «Чернігівська МАН учнівської молоді»).

6. Правові відносини, пов'язані із захистом та обробкою персональних даних учасників, здійснюються з дотриманням вимог [Закону України](#) «Про захист персональних даних».

II. Учасники Конкурсу

1. Участь у I етапі Конкурсу беруть діти та молодь віком від 14 до 18 років, які є здобувачами освіти в закладах загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти, та активно займаються науково-дослідницькою діяльністю (далі – учасники).

Кількість учасників, які можуть брати участь у I етапі Конкурсу від одного закладу освіти, не обмежується.

2. Учасник може брати участь у декількох наукових секціях за умови подання такої ж кількості проєктів, різних за змістом відповідно до напрямів наукових секцій.

3. Учасники зобов'язані дотримуватись вимог цих Правил, правил техніки безпеки.

4. У разі порушення учасником цих Правил організаційний комітет відповідного етапу Конкурсу має право дискваліфікувати такого учасника.

Учасник, щодо якого порушено питання про дискваліфікацію, має право надати організаційному комітету відповідного етапу Конкурсу свої пояснення в письмовій формі.

Рішення про дискваліфікацію учасника Конкурсу приймається на засіданні організаційного комітету відповідного етапу, про що складається протокол, який підписує голова журі відповідної секції та секретар оргкомітету.

Рішення щодо дискваліфікації учасника вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість членів засідання організаційного комітету. Витяг із протоколу засідання організаційного комітету надається учаснику, щодо якого порушено питання про дискваліфікацію. Повернення та супровід додому такого учасника забезпечує керівник команди.

III. Строки, місце та умови проведення Конкурсу

1. I етап Конкурсу проводиться до 20 січня 2023 року.

2. Для участі в I етапі Конкурсу до організаційного комітету I етапу на кожного учасника подаються такі документи:

- заявка на участь у I етапі Конкурсу ([додаток 2](#));
- дослідницька роботи;
- анотація дослідницької роботи;
- мотиваційний лист ([додаток 3](#));
- декларація академічної доброчесності ([додаток 4](#));
- паспорт експоната (розробки) – за його наявності ([додаток 5](#)).

3. Дослідницькі роботи мають бути оформлені згідно з Вимогами до написання, оформлення та представлення дослідницьких робіт ([додаток 6](#)).

Учасник має право подати на I етап Конкурсу дослідницьку роботу, яка була представлена у попередні роки, за умови, що така робота містить суттєве доопрацювання з отриманням принципово нових результатів.

4. Втручання батьків та інших осіб у процедуру проведення I етапу Конкурсу, в роботу організаційного комітету й журі забороняється.

IV. Програма Конкурсу

1. I етап Конкурсу проводиться за такими розділами:

- заочне оцінювання дослідницьких робіт;
- постерний захист;
- наукова конференція.

2. Заочне оцінювання дослідницьких робіт здійснюється журі на предмет дотримання учасниками Вимог до написання, оформлення та представлення дослідницьких робіт згідно з [додатком 6](#) до цих Правил.

3. Для представлення проєкту під час постерного захисту учаснику надається до 3 хвилин, на відповіді на запитання журі – від 7 до 15 хвилин.

Постер має містити інформацію, зокрема про мету, завдання, об'єкт, предмет, результати дослідження, висновки згідно з Вимогами до оформлення постера (додаток 7).

Під час постерного захисту учасник може використовувати макети (прототипи, демонстраційні моделі), які відповідають Правилам техніки безпеки та розміщуються на робочому місці учасника.

4. Порядок виступів учасників і дебатів на науковій конференції визначаються журі.

Для виступу на науковій конференції учаснику надається до 7 хвилин, для відповіді на запитання - до 3 хвилин.

Після виступу всіх учасників у науковій секції журі проводить оцінювання їхніх виступів.

Під час оцінювання виступів учасників забороняється присутність осіб, які не є членами журі.

5. На підставі протоколів заочного оцінювання дослідницьких проєктів, постерного захисту та наукової конференції організаційним комітетом складається підсумковий протокол проведення відповідного етапу Конкурсу в кожній науковій секції, який є підставою для встановлення результатів.

V. Умови визначення результатів Конкурсу

1. Визначення результатів I етапу Конкурсу здійснюється за допомогою критеріїв оцінювання, розроблених на основі кваліметричного підходу - оцінювання якісних показників за допомогою кількісних балів.

Критерії заочного оцінювання дослідницьких робіт

№ з/п	Критерій	Вагомість критерію
1	Аргументованість вибору теми дослідження, наукове/прикладне значення роботи	3
2	Системність і повнота розкриття теми	4
3	Вміння чітко та ясно викладати свої думки, критично осмислювати використані джерела	5
4	Рівень виконання завдань, їх відповідність меті дослідження	4
5	Відповідність вимогам оформлення дослідницьких робіт (науковий стиль мовлення, наявність всіх структурних елементів, коректність оформлення джерел та цитування, грамотність)	4
	УСЬОГО	20 балів

Критерії оцінювання постерного захисту

№ з/п	Критерій	Вагомість критерію
1	Дослідницький характер проєкту	9
2	Доцільність та коректність використаних методів дослідження, відповідність висновків (результатів) поставленим завданням	11
3	Ступінь самостійності і особистий внесок автора в дослідження	9
4	Презентаційні навички: культура мовлення, вільне володіння матеріалом, вичерпність, змістовність та наукова коректність відповідей	9
5	Відповідність постера вимогам	7
	УСЬОГО	45 балів

Критерії оцінювання наукової конференції

№ з/п	Критерій	Вагомість критерію
1	Актуальність теми дослідження	5
2	Чіткість, логічність і послідовність викладення матеріалу	7

3	Критичний аналіз досліджуваної проблеми з зазначенням особистого внеску учасника в її вирішенні	9
4	Самостійність, оригінальність і доказовість суджень	9
5	Культура мовлення, вільне володіння матеріалом, доступність та оригінальність подання інформації кваліфіковане ведення дискусії (вичерпність відповідей і змістовність, наукова коректність заданих запитань)	5
	УСЬОГО	35 балів

2. Переможці I етапу Конкурсу визначаються в кожній науковій секції окремо за сумою балів, набраних учасниками в усіх розділах програми.

Переможцями I етапу Конкурсу є учасники, які в наукових секціях посіли перше, друге та третє місця та відзначені дипломами відповідно I, II та III ступенів.

3. Кількість призових (перших, других, третіх) місць та їх орієнтовний розподіл за результатами I етапу Конкурсу визначаються організаційними комітетами.

Максимальна сума балів, яку може набрати учасник за участь у всіх розділах програми Конкурсу, становить 100 балів.

Перше місце визначається, якщо учасник набрав 85 і більше балів.

Друге місце визначається, якщо учасник набрав 80 і більше балів.

Третє місце визначається, якщо учасник набрав 75 і більше балів.

При рівності сум балів декількох учасників місця визначаються з урахуванням підсумків постерного захисту.

4. Результати Конкурсу оголошуються в останній день програми Конкурсу.

Результати I етапу Конкурсу затверджуються наказами керівників структурних підрозділів з питань освіти органів місцевого самоврядування.

VI. Нагородження переможців Конкурсу

1. Учасники I етапу, які посіли I, II та III місця у наукових секціях нагороджуються дипломами переможців.

Учасники, які не стали переможцями Конкурсу, нагороджуються дипломами учасників.

2. Дипломи переможців і учасників підписують:
за підсумками I етапу Конкурсу – керівники структурних підрозділів з питань освіти органів місцевого самоврядування;

VII. Фінансування Конкурсу

1. Витрати на організацію та проведення I та II етапів Конкурсу здійснюються за рахунок коштів відповідних бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

2. За науковими, педагогічними та науково-педагогічними працівниками закладів освіти, які залучаються до проведення Конкурсу, зберігаються норми відшкодування витрат на службові відрядження, встановлені Кабінетом Міністрів України.

3. До участі в роботі оргкомітету та журі можуть залучатися наукові, педагогічні та науково-педагогічні працівники закладів освіти та установ на договірних засадах з оплатою праці відповідно до чинного законодавства України.

Додаток 2
до наказу відділу освіти, культури,
молоді та спорту Понорницької селищної
ради
від 04 січня 2023 року № 03

ЗАЯВКА
на участь у I (II) етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких
робіт учнів-членів Малої академії наук України

Наукова секція: _____

Тема дослідницького проєкту: _____

Прізвище: _____

Ім'я: _____

По батькові: _____

Рік народження: _____

Участь в олімпіадах, конкурсах відповідного рівня (рік, предмет, тема роботи):

Повна назва територіального відділення Малої академії наук України: _____

Повна назва закладу позашкільної освіти: _____

Повна назва закладу загальної середньої освіти: _____

Клас (курс): _____

Прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника: _____

Контактний телефон, електронна пошта: _____

Керівник закладу освіти

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Додаток 3
до наказу відділу освіти, культури,
молоді та спорту Понорницької селищної
ради
від 04 січня 2023 року № 03

МОТИВАЦІЙНИЙ ЛИСТ

Мотиваційний лист – короткий (одна - дві сторінки) прозовий текст, який супроводжує дослідницький проєкт і відображає таке:

- причини, що спонукали автора до виконання дослідницького проєкту;
- особисті цінності;
- пояснює, що дослідник хоче змінити своїм проєктом;
- ким бачить себе в майбутньому.

Мотиваційний лист не є структурним елементом дослідницької роботи, але є документом, що входить до переліку обов'язкових документів, які подаються на кожен етап Конкурсу.

Мотиваційний лист повинен розкрити таке:

- як виникла ідея дослідження, що наштовхнуло на неї;
- які були етапи реалізації, хід дослідження (наприклад: спеціалізовані курси, прослухані за напрямом дослідження (у тому числі онлайн), літні школи, інші освітні/наукові заходи, листування з експертами, публічні заходи з відповідної тематики, які відвідував автор, поїздки, експедиції тощо);
- які труднощі постали перед дослідником у процесі роботи над проєктом.

Не допускається написання мотиваційних листів у віршованій формі, додавання малюнків, таблиць тощо.

Мотиваційний лист пишеться з нової сторінки в довільній формі, розпочинається звертанням до членів журі, завершується іменем, прізвищем і підписом автора.

Додаток 4
до наказу відділу освіти, культури,
молоді та спорту Понорницької селищної
ради
від 04 січня 2023 року № 03

ДЕКЛАРАЦІЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України

Я, _____
підтверджую, що моя дослідницька робота на тему:

є самостійним дослідженням, що не містить академічного плагіату. Зокрема в моїй роботі немає запозичення текстів, ідей чи розробок, результатів досліджень інших авторів без посилань на них, у тому числі буквального перекладу з іноземних мов чи перефразування, що видаються за свій текст, вирваних із контексту тверджень, «розлапкованих» цитат, фабрикації (вигаданих) даних, чи фальсифікації (вигаданих і модифікованих на догоду бажаному висновку) результатів досліджень.

Мною дотримано норми законодавства України про авторське право і суміжні права.

Список використаних джерел дійсно відображає опрацьований мною матеріал, посилання на джерела є коректними.

Розумію, що в разі виявлення порушення мною принципів академічної доброчесності, стверджених вище, моя робота буде дискваліфікована і я не зможу продовжувати участь у конкурсі.

дата _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Додаток 5
до наказу відділу освіти, культури,
молоді та спорту Понорницької селищної
ради
від 04 січня 2023 року № 03

ПАСПОРТ ЕКСПОНАТА (РОЗРОБКИ)

Назва експоната (розробки): _____

Прізвище, ім'я автора (авторів) експоната (розробки): _____

Повна назва закладу освіти: _____

Клас (курс): _____

Місце проживання: _____

Контактний телефон: _____

Назва гуртка: _____

Прізвище, ім'я, по батькові керівника гуртка: _____

Заклад освіти, на базі якого працює гурток, поштова адреса, контактний телефон: _____

Примітка: _____

Керівник _____ (підпис) _____ (прізвище, ініціали)

Додаток 6
до наказу відділу освіти, культури,
молоді та спорту Понорницької селищної
ради
від 04 січня 2023 року № 03

ВИМОГИ

до написання, оформлення та представлення дослідницьких робіт

I. Загальні положення

1. На Конкурс подаються дослідницькі роботи (далі - роботи) проблемно-пошукового характеру, які відображають методологію, процес, результати власного дослідницького проєкту, відповідають віковим інтересам і пізнавальним можливостям учасників Конкурсу. Тематика проєктів має відповідати напрямам наукових секцій наукових відділень МАН України.

2. Проєкт має ґрунтуватись на певних науковій та експериментальній базах, містити дані особисто проведених дослідів, спостережень чи пошукової роботи; результати їх обробки, аналізу та узагальнення; посилання на відповідні наукові джерела; відображати власну позицію дослідника.

У проєкті чітко визначаються: мета, об'єкт, предмет дослідження, завдання, методи дослідження, відмінність та перевага запропонованих підходів і результатів.

Зміст і результати досліджень викладаються стисло, логічно, грамотно, аргументовано, без загальних міркувань, бездоказових тверджень, тавтології.

Назва проєкту має бути стислою та відповідати суті наукової проблеми (завдання), що вирішується.

3. До роботи додаються відгуки наукового керівника та рецензія фахівця у відповідній галузі (педагогічного, наукового чи науково-педагогічного працівника). Достовірність наведених у проєкті результатів підтверджується у відгуку науковим керівником.

4. Робота оформлюється у двох примірниках: один використовується журі під час заочного оцінювання, другий - учасником під час Конкурсу. Обидва примірники роботи мають бути ідентичними.

5. До розгляду не приймаються проєкти (роботи):

- тема та зміст яких не відповідають профілю наукової секції;
- які були представлені в попередні роки та не мають суттєвого доопрацювання;
- які містять плагіат, інші випадки порушення академічної доброчесності;
- без самостійного дослідження, опрацювання джерел і власних висновків;
- без принаймні одного з необхідних структурних елементів роботи, передбачених розділом II цих правил, відредагованих та оформлених відповідно до цих вимог.

Автори таких робіт після заочного оцінювання дослідницької роботи отримують відповідну рецензію та до подальшої участі в Конкурсі не допускаються.

II. Структура роботи

Робота має бути побудована за певною структурою. Основними складовими структури роботи є такі:

- титульний аркуш;
- анотація;
- зміст;
- перелік умовних позначень, символів, скорочень, термінів (за необхідності);
- вступ;
- основна частина;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

III. Вимоги до змісту роботи

1. Титульний аркуш є першою сторінкою роботи, що заповнюється за зразком, наведеним у кінці цього додатку.

2. Анотація є узагальненим коротким викладом основного змісту роботи. В анотації (текст обсягом до однієї сторінки) подається стисла характеристика змісту роботи з визначенням основної мети, актуальності та завдань наукового дослідження. Також у них зазначаються висновки та отримані результати проведеної роботи, ключові слова. Сукупність ключових слів повинна відповідати основному змісту роботи, відображати тематику дослідження. Кількість ключових слів становить від п'яти до десяти. Ключові слова подаються в називному відмінку, друкуються в рядок через кому наприкінці анотації.

У заголовку анотації наводяться такі дані: назва роботи; прізвище, ім'я, по батькові автора; назва територіального відділення Малої академії наук України; назва закладу позашкільної освіти; назва закладу освіти; клас (курс); назва населеного пункту; прізвище, ім'я, по батькові, посада (за наявності - науковий ступінь, вчене звання) наукового керівника.

3. Зміст подається на початку роботи. Він містить назву та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел тощо.

4. Якщо в роботі використано специфічну термінологію, а також маловідомі скорочення, нові символи, позначення тощо, то їх перелік подається у вигляді окремого списку, який розміщується перед вступом.

Перелік має розміщуватись двома стовпчиками: у лівому в алфавітному порядку наводяться умовні позначення, символи, одиниці скорочення або терміни; у правому - їх детальне розшифрування.

Якщо в роботі спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення тощо повторюються менше трьох разів, перелік не складається, а їх розшифрування наводиться в тексті при першому згадуванні.

5. У вступі коротко обґрунтовуються актуальність і доцільність обраної теми, підкреслюється сутність досліджуваної проблеми; формулюються мета роботи, зміст поставлених завдань, об'єкт і предмет дослідження; подаються перелік використаних методів дослідження, характеристика проєкту (теоретична/прикладна); вказуються наукові положення, запропоновані учасником особисто, відмінність отриманих результатів від відомих раніше; повідомляється про наукове використання результатів досліджень або даються рекомендації щодо їх використання, для прикладних робіт повідомляється про прикладну цінність отриманих результатів.

У разі використання в роботі ідей або розробок, що належать співавторам, слід вказати на цей факт і зазначити конкретний особистий внесок учасника. Також зазначаються відомості про публікації за матеріалами проєкту та апробацію результатів дослідження (за наявності). Орієнтовний обсяг вступу - 2-3 сторінки.

6. Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів.

Кожний розділ розпочинається з нової сторінки. Основному тексту розділу може передувати коротка передмова з описом обраного напрямку дослідження та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюються висновки зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає можливість звільнити основні висновки від другорядних подробиць.

В основній частині роботи наводяться характеристика джерел, використаних для написання роботи, та короткий огляд літератури за тематикою дослідження, включаючи міжнародні й вітчизняні наукові публікації за темою останніх років, окреслюються основні етапи наукової думки за визначеною проблемою, вказуються питання, які залишилися невирішеними; обґрунтовується вибір напрямку досліджень, наводяться методика та техніка дослідження; подаються відомості про обсяг дослідження; викладаються, аналізуються та узагальнюються отримані результати, подається їх оцінка.

Зміст основної частини має відповідати темі роботи та повністю її розкривати.

7. Висновки мають містити стислий виклад результатів вирішення наукової проблеми та поставлених завдань, зроблених у процесі аналізу обраного матеріалу, оцінок та узагальнень. Необхідно підкреслити їх самостійність, теоретичне та (або) прикладне значення, акцентувавши увагу на кількісних і якісних показниках здобутих результатів, обґрунтувати достовірність результатів та надати рекомендації щодо їх використання.

8. Список використаних джерел - елемент бібліографічного апарату, який містить бібліографічні описи використаних джерел.

Список використаних джерел слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків.

Відомості про джерела складаються відповідно до вимог, зазначених у стандартах: ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» затверджений наказом ДП «УкрНДНЦ» від 22 червня 2015 року № 61; ДСТУ 3008-2015 «Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання» затверджений наказом ДП «УкрНДНЦ» від 22 червня 2015 року № 61; ДСТУ 4331:2004 «Правила описування архівних документів», затверджені наказом Держспоживстандарту України від 17 серпня 2004 року № 181; ДСТУ 3582:2013 «Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень в українській мові. Загальні вимоги та правила», затверджений наказом Мінекономрозвитку від 22 серпня 2013 року № 1010;

Наприклад:

книга одного автора	Гейман Н. Скандинавська міфологія / пер. з англ. М. Бакалова. Київ: КМ-БУКС, 2018. 256 с.
книга двох авторів	Гокінг С., Гокінг Л. Джордж і таємний ключ до Всесвіту / пер. з англ. Г. Лелів. Львів: Вид-во Старого Лева., 2016. 312 с.
книга трьох авторів	Гейтенко В.В., Пристинський В.М., Пристинська Т. Б. Педагогічний супровід підлітків старшого шкільного віку у

	середовищі асоціальних й антисоціальних неформальних молодіжних організацій: моногр. / Держ. ВНЗ «Донбас. держ. пед. ун-т», н.-д. лаб. взаємодії духов. й фіз. виховання дітей та підлітків. Слов'янськ: Вид-во Б.І. Маторіна, 2019. 299 с.
книга чотирьох авторів	Андрейчин М.А., Крушельницький О. Д., Копча В.С., Огороднічук І.В. Військова епідеміологія з епідеміологією надзвичайних ситуацій. Тернопіль: Укрмедкнига, 2015. 320 с.
книга п'яти авторів і більше	Кітч у мистецтві, етосі та вихованні: колект. моногр. / відп. ред., керівники проекту: Г. Гжибек, Т. Дубровний, Ш. Сібек / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів: Растр-7, 2019. 144 с.
збірник	Бізнес і права людини: основні виклики для нових демократій: зб. статей і тез: матеріали до Панел. дискусії, 25 верес. 2019 р., Харків. міжнар. юрид. форум, 24-28 верес. 2019 р. / упоряд. О.О. Уварова. Харків: Право, 2019. 128 с.
багатотомна книга	Кримський А.Ю. Вибрані сходознавчі праці. В 5 т. Т. 4. Іраністика / НАН України, Ін-т сходознавства ім. А.Ю. Кримського. Київ: Стило, 2008. 387 с.
дисертація та автореферат дисертації	Сталінська Г.Д. Вінтажний інтер'єр: генеза та принципи формування: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.07 /; Харків. держ. акад. дизайну мистецтв. Харків, 2019. 400 с.
	Костюк О.П. Зачіска як культурно-антропологічний феномен у контекстах ініціації: автореф. дис. ... канд. філос. наук: 09.00.04 / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г.С. Сковороди. Харків, 2019. 21 с
матеріали конференцій	Проблеми матеріалознавства та інженерії поверхні: тези конференції MSSE2019. Конференція молодих науковців з матеріалознавства та інженерії поверхні, 25-27 вересня 2019 р. / відп. ред. В.Р. Скальський; НАН України, Фіз.- мех. ін-т ім. Г.В. Карпенка. Львів: Бона, 2019. 206 с.
стаття із продовжуваного видання (наукового журналу)	Кравченко О.М. Космофізика - нова методологія. Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Гуманітарні науки. 2014. Вип. 203(1). С. 94-101.
стаття із періодичного видання (журнал, газета)	Таций В.Я. Тютюгін В. І. Пономаренко Ю.А. Виклики сучасності і кримінальне право. Голос України. 2016. 29 січ. (№ 16). С. 6-7.
рецензія	Павлів В. «Медіаетика»: про унікальність та універсальність професійного досвіду. Наукові записки УКУ. 2015. Ч. 6: Журналістика. Медіакомунікації, вип. 1. С. 209-212. Рец. на кн.: К.І. Крістіанс, М. Факлер, К.Б. Річардсон та ін. Медіаетика: практичні випадки та моральні міркування / пер. з англ. Олег Король; наук. ред. Ніна Зражевська. Львів: Видавництво Українського католицького університету, 2014. 592 с.
Картографічні документи	Малий атлас світу: Карти / Держ. служба України з питань геодезії, картографії та кадастру, ДНВП «Картографія»; ред. В.В. Радченко; дизайнери: М.Б. Гутман, С.М. Сухенко; М- би різні. Київ: ДНВП «Картографія», 2019. 64 с.
Електронні джерела	Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/paran4202 (дата звернення: 12.12.2019)

9. У додатках містяться допоміжні або додаткові матеріали, необхідні для повноти сприйняття проекту, кращого розуміння отриманих результатів: проміжні математичні доведення, формули та розрахунки, додаткові таблиці, графіки, рисунки, ілюстрації тощо.

IV. Правила оформлення роботи

1. Робота друкується шрифтом TimesNewRoman текстового редактора Word (або Open Office) розміру 14 на одному боці аркуша білого паперу формату А4 з інтервалом 1,5 (до 30 рядків на сторінці).

Поля: ліве, верхнє і нижнє - не менше 20 мм, праве - не менше 10 мм.

Обсяг роботи складає 15-20 (для гуманітарних напрямів - 20-25) друкованих сторінок. До загального обсягу роботи не входять: анотація, мотиваційний лист, додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Текст роботи має бути написаний без орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок.

Роботи виконуються державною мовою; до роботи з іноземної мови додається анотація іноземною мовою. Постерний захист та конференція для секцій відділення мовознавства (крім секції «Українська мова») здійснюється іноземною мовою.

Кожна структурна частина роботи починається з нової сторінки. Заголовки структурних частин друкуються великими літерами симетрично до набору: «ЗМІСТ», «ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ». Заголовки підрозділів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Заголовки пунктів друкуються маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в підбір до тексту.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом має дорівнювати 3-4 інтервалам.

2. Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул подається арабськими цифрами без знаку «№».

Усі сторінки роботи, враховуючи титульну сторінку, анотацію та додатки, підлягають суцільній нумерації; номер на титульній сторінці не ставиться, а на наступних сторінках проставляється у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Нумеруються тільки розділи основної частини. Зміст, вступ, висновки не нумеруються.

Номер розділу ставиться після слова «РОЗДІЛ», після номера крапка не ставиться. Заголовок розділу друкується з нового рядка.

Підрозділи нумеруються в межах кожного розділу за правилом: номер розділу, номер підрозділу. У кінці номера підрозділу має стояти крапка, наприклад: «2.4.». Заголовок підрозділу наводиться в тому самому рядку.

Пункти нумеруються в межах кожного підрозділу таким чином: номер розділу, номер підрозділу, номер пункту, наприклад: «2.3.4.». Заголовок пункту наводиться в тому самому рядку, але пункт може й не мати заголовка.

У кінці назв розділів, підрозділів, пунктів крапка не ставиться.

Формули нумеруються в межах розділу. Наприклад, «формула (2.3)» означає «формула 3 розділу 2». Наявність підрозділів на нумерацію формул не впливає. Формули, на які немає посилань, можна не нумерувати. Номер необхідно брати в круглі дужки та розміщувати на правому полі сторінки на рівні нижнього рядка формули, якої він стосується.

Рисунки нумеруються в межах розділу арабськими цифрами (аналогічно до формул та підрозділів) і позначаються словом «Рис.», наприклад «Рис. 1.2».

Таблиці нумеруються послідовно в межах розділу. У правому верхньому куті над заголовком таблиці розміщується напис «Таблиця» із зазначенням її номера. Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 2.3».

Додатки оформлюються як безпосереднє продовження роботи на наступних сторінках. Вони розміщуються в порядку згадування в тексті роботи. Кожен із додатків має розміщуватись на окремій сторінці. Додаток повинен мати заголовок, який друкується угорі симетрично відносно тексту. Додатки нумеруються великими українськими літерами та позначаються словом «Додаток», наприклад: «Додаток Б».

3. Під час написання роботи учасник має посилається на наукові джерела, матеріали, ідеї, висновки, результати, які використовуються в роботі. Це дає можливість перевірити наведені відомості. Посилатися слід на останні видання публікацій.

Якщо в роботі використовуються відомості з матеріалів з великою кількістю сторінок, тоді слід точно вказати номери сторінок, ілюстрацій, таблиць, формул із джерела.

Посилання в тексті роботи на джерело зазначається порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у працях [1-7]...».

Якщо в тексті роботи необхідно зробити посилання на конкретні відомості, цитата наводиться в лапках, а посилання береться у квадратні дужки із зазначенням порядкового номера джерела в списку використаних джерел та відповідної сторінки. Наприклад: «... набуття наукового знання передбачає оперування фактами, які характеризують певне явище, розробку наукової гіпотези (теорії), яка пояснює те чи інше явище і постановку експерименту для доведення висунутої теорії [8, с. 37]».

Текст цитати необхідно точно відтворювати й наводити повністю, щоб не спотворити думки автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається без перекручення авторського тексту і позначається трьома крапками. У тексті роботи допускається непряме цитування автора (переказ, виклад думок автора своїми словами), при цьому слід точно викладати думки автора та давати відповідні посилання на джерело.

Посилання на ілюстрації в тексті роботи вказуються порядковим номером ілюстрації, наприклад «рис. 1.2».

Посилання на формули вказуються порядковим номером формули в дужках, наприклад «... у формулі (2.1)».

На всі таблиці роботи мають бути посилання в тексті, при цьому слово «таблиця» у тексті пишуть скорочено, наприклад «...у табл. 1.2».

У повторних посиланнях на таблиці та ілюстрації треба вказувати скорочено слово «дивись», наприклад «див. табл. 1.3».

4.Формули в тексті роботи розміщуються після посилання на них. Вони відокремлюються від тексту інтервалами в один рядок зверху і знизу та розміщуються посередині сторінки. Формули, якщо вони громіздкі й складні, розташовуються на окремих рядках. Це стосується і нумерованих формул. Декілька однотипних невеликих формул подаються в одному рядку через кому, а іноді невеликі нескладні формули розміщуються безпосередньо в тексті.

Переноси у формулі допускаються лише на знаках рівності, плюс, мінус, множення й ділення з повторенням знаку в наступному рядку.

Символи та коефіцієнти, що наводяться у формулі, описуються безпосередньо під нею в тій послідовності, в якій згадуються у формулі.

Значення кожного символу або числового коефіцієнта подається з нового рядка. Перший рядок починається словом «де» без двокрапки.

Номер формули розміщується на правому боці сторінки на рівні нижнього рядка.

5. Ілюстративний матеріал у роботі використовується з метою більш наочного представлення результатів досліджень та їх обґрунтування. Найчастіше в роботах використовуються такі види ілюстративних матеріалів: креслення, рисунки, таблиці, діаграми, графіки, схеми, фотографії.

Усі ілюстрації зазначаються в тексті роботи. Якщо ілюстративний матеріал за обсягом перевищує третину сторінки, він має виноситися в додатки.

Назва ілюстрації розміщується відразу після її номера, внизу.

Цифровий матеріал роботи оформлюється у вигляді таблиць. Слово «Таблиця» починається з великої літери, прописується курсивом і розміщується у верхньому правому куті сторінки, а її назва - посередині, симетрично до тексту і наводиться жирним шрифтом.

Приклад побудови таблиці

Таблиця 1.1

	Назва таблиці			
Шапка				
Рядки				
	Боковик		Графи (колонки)	

Заголовки граф мають починатися з великих літер, підзаголовки - з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків має бути не менше ніж 8 міліметрів. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблиця розміщується після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без обертання переплетеного блока рукопису або з обертанням за стрілкою годинника.

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку. У разі перенесення таблиці на інший аркуш слово «Таблиця», її номер і назва не повторюються, далі над іншими частинами праворуч пишуться скорочено слова «Продовж. табл.» і вказується тільки номер таблиці, наприклад: «Продовж. табл. 1.2».

ЗРАЗОК оформлення титульного аркуша

Міністерство освіти і науки України
Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації
Обласний комунальний позашкільний навчальний заклад
«Чернігівська МАН учнівської молоді»

Відділення літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства
Секція: мистецтвознавство

НОБЕЛІВСЬКА ПРЕМІЯ В ГАЛУЗІ ЛІТЕРАТУРИ ЯК КУЛЬТУРНИЙ ІНСТИТУТ

Роботу виконала:
Типчак Інна Олександрівна,
учениця 10 класу
Авдіївського ліцею
Понорницької селищної ради

Науковий керівник:
Білоус Тетяна Володимирівна,
учитель української літератури
Авдіївського ліцею
Понорницької селищної ради

Авдіївка - 2023

Додаток 7

до наказу відділу освіти, культури,
молоді та спорту Понорницької селищної
ради
від 04 січня 2023 року № 03

ВИМОГИ до оформлення постера

Постер – вертикально розміщений плакат, збережений у форматі PDF (обсяг пам'яті не більше 3 МБ), що оформлюється українською мовою (крім секцій відділення мовознавства).

Постер повинен містити: зазначення територіального відділення; заголовок (назва проєкту, що співпадає з назвою дослідницької роботи); інформацію про автора (прізвище, ім'я, по батькові; повна назва закладу освіти; клас; населений пункт; прізвище, ім'я, по батькові та посада наукового керівника); короткий зміст проєкту (мета і завдання проєкту, матеріали та методи його виконання, об'єкт, предмет, результати й висновки).

ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ МАН УКРАЇНИ		
Фото автора	Назва проєкту	
	Прізвище, ім'я, по батькові автора, клас, заклад освіти, населений пункт Науковий керівник: ПІП, посада, місце роботи	
Мета, завдання дослідження		Рисунок 1 Підпис рисунка
Об'єкт, предмет дослідження		
Матеріали, хід та методи дослідження		
Діаграма Підпис діаграми		
Рисунок 2 Підпис рисунка	Результати та висновки	Фото Підпис фото

Рисунок 1. Приклад розміщення інформації на постері

Рекомендований розмір заголовка – не менше 100 пунктів типографських; розмір тексту – не менше 20 пунктів типографських, міжрядковий інтервал – 1,5. Рисунки мають бути чіткі, з підписами; умовні позначення на них мають бути розшифровані. Речення тексту слід робити короткими, конкретними, однозначними.

Додаток 8
до наказу відділу освіти, культури,
молоді та спорту Понорницької селищної
ради
від 04 січня 2023 року № 03

**Перелік
наукових відділень і секцій, в яких проводиться
І етап Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
в 2022/2023 навчальному році**

Назва відділення	Секція
I. Літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства	1. Українська література
	2. Зарубіжна література
	3. Фольклористика
	4. Мистецтвознавство
	5. Літературна творчість
	6. Кримськотатарська гуманістика
II. Мовознавства	1. Українська мова
	2. Іспанська мова
	3. Англійська мова
	4. Німецька мова
	5. Французька мова
	6. Польська мова
III. Філософії та суспільствознавства	1. Філософія
	2. Соціологія
	3. Правознавство
	4. Теологія, релігієзнавство та історія релігії
	5. Педагогіка
	6. Журналістика
IV. Історії	1. Історія України
	2. Археологія
	3. Історичне краєзнавство
	4. Етнологія
	5. Всесвітня історія
V. Наук про Землю	1. Географія та ландшафтознавство
	2. Геологія, геохімія та мінералогія

	3. Кліматологія та метеорологія
	4. Гідрологія
	5. Геоінформаційні системи та дистанційне зондування Землі
VI. Технічних наук	1. Технологічні процеси та перспективні технології
	2. Електроніка та приладобудування
	3. Матеріалознавство
	4. Авіа- та ракетобудування, машинобудування і робототехніка
	5. Інформаційно-телекомунікаційні системи та технології
	6. Екологічно безпечні технології та ресурсозбереження
	7. Науково-технічна творчість та винахідництво
VII. Комп'ютерних наук	1. Комп'ютерні системи та мережі
	2. Кібербезпека
	3. Технології програмування
	4. Інформаційні системи, бази даних та системи штучного інтелекту
	5. Internet-технології та WEB дизайн
	6. Мультимедійні системи, навчальні та ігрові програми
VIII. Математики	1. Математика
	2. Прикладна математика
	3. Математичне моделювання
IX. Фізики і астрономії	1. Теоретична фізика
	2. Експериментальна фізика
	3. Астрономія та астрофізика
	4. Аерофізика та космічні дослідження
X. Економіки	1. Економічна теорія та історія економічної думки
	2. Мікроекономіка та макроекономіка
	3. Фінанси, грошовий обіг і кредит
XI. Хімії та біології	1. Загальна біологія
	2. Біологія людини
	3. Ботаніка
	4. Зоологія
	5. Медицина
	6. Валеологія
	7. Психологія
	8. Хімія
XII. Екології та аграрних наук	1. Екологія
	2. Охорона довкілля та раціональне природокористування
	3. Агрономія
	4. Ветеринарія та зоотехнія
	5. Лісознавство

Додаток 9
до наказу відділу освіти, культури,
молоді та спорту Понорницької
селищної ради
від 04 січня 2023 року № 03

Склад

**оргкомітету по проведенню I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту
науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України
у 2022/2023 навчальному році**

1.	Зикун С.В.	-	начальник відділу освіти, культури, молоді та спорту,
голова оргкомітету
2.	Пилипенко О.В.	-	головний спеціаліст відділу освіти, культури, молоді та
спорту, секретар оргкомітету
3.	Дудар Л.В.	-	провідний спеціаліст відділу освіти, культури, молоді та
спорту, член оргкомітету
4.	Стельмах О.М.	-	головний спеціаліст відділу освіти, культури, молоді та
спорту, член оргкомітету
5.	Ірха Л.М.	-	директор Авдіївського ліцею, член оргкомітету

Склад журі

**I етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт
учнів-членів Малої академії наук України
у 2022/2023 навчальному році**

Голова журі:

Кир'янова Н.Г., старший вчитель, вчитель вищої категорії Криківської гімназії.

Члени журі:

1. Жилко Л.І., вчитель вищої категорії Авдіївського ліцею.
2. Сіра С.М., вчитель вищої категорії Деснянської гімназії.
3. Недух О.О., вчитель першої категорії Понорницького ліцею.